

Obsah

Úvodní poznámky	9
I Pojmy Evropská unie, Evropská společenství, Společenství	10
2 Pojem práva Evropské unie a komunitárního práva	11
2.1 Primární komunitární právo	13
2.2 Sekundární komunitární právo	14
2.2.1 Nařízení	14
2.2.2 Směrnice	15
2.2.3 Rozhodnutí	15
2.2.4 Stanoviska a doporučení	16
2.2.5 Zvláštní akty sekundárního práva	16
2.3 Soudcovské právo – judikatura	16
2.4 Mezinárodní smlouvy	17
3 Právní principy komunitárního soutěžního práva	17
3.1 Princip přednosti komunitárního soutěžního práva	17
3.2 Princip bezprostředního účinku komunitárního soutěžního práva	18
3.3 Další principy působení komunitárního soutěžního práva	19
4 Instituce a některé další orgány Evropských společenství	20
5 Způsob označení článků jednotlivých zakládacích smluv	21
6 Právo hospodářské soutěže	22

ČÁST I

Právní regulace unilaterálních jednání podniků – zneužití dominance	25
I Základní vymezení právní úpravy	27
1.1 Obecná charakteristika článku 82 Smlouvy	28
1.2 Vymezení osobní působnosti článku 82 Smlouvy	30
1.3 Věcná působnost článku 82 Smlouvy	30
1.3.1 Sektorová vynětí	30
1.3.2 Vynětí na základě smluv speciální povahy	31
1.4 Územní působnost článků 81 a 82 Smlouvy	32
1.4.1 Teritoriální působnost stricto sensu	32
1.4.2 Působnost na základě principu následku	32
1.5 Právní úprava dohod mezi podniky a zneužití dominantního postavení v členských státech a v ES – jediná či dvojitá bariéra?	34
1.5.1 Limit spočívající v zásadě právní jistoty a ekvity	34
1.5.2 Limit spočívající v přednosti komunitárního právního předpisu	35

1.6 Komunitární přístup k definici podniku	35
1.6.1 Komunitární dimenze pojmu podnik.....	36
1.6.2 Kritérium činnosti vykonávané s hospodářským cílem.....	37
1.6.3 Autonomie soutěžního jednání subjektu.....	38
2 Dominantní postavení	39
2.1 Dominantní postavení individuální a kolektivní	40
2.1.1 Monopoly a podniky s výlučnými právy	41
2.1.2 Některé důsledky kapitálového propojení	42
2.1.3 Kolektivní dominantní postavení.....	43
2.2 Kritéria dominantního postavení.....	45
2.2.1 Obecná kvalifikace kritérií dominantního postavení.....	46
2.2.2 Podíly na trhu a jejich vzájemný poměr	47
2.2.3 Komplementární hlediska dominance	49
2.3 Vymezení relevantního trhu	53
2.3.1 Věcné vymezení relevantního trhu.....	55
2.3.2 Geografické vymezení relevantního trhu	60
2.4 Ovlivnění obchodu mezi členskými státy	63
2.4.1 Funkce mezistátní klauzule.....	65
2.4.2 Nutnost dostatečného stupně ovlivnění obchodu.....	66
3 Zneužití dominantního postavení.....	69
3.1 Příklady zneužití obsažené ve Smlouvě	71
3.1.1 Vnucování nepřiměřených cen a podmínek	71
3.1.2 Omezování výroby, odbytu a technického rozvoje	72
3.1.3 Diskriminační praktiky.....	72
3.1.4 Junktivy	73
3.2 Ostatní případy zneužití	75
3.2.1 Zneužití prostřednictvím smluvních ujednání	75
3.2.2 Cenová zneužití.....	77
3.2.3 Odmítnutí dodávek.....	80
4 Některé specifické situace	82
4.1 Zneužití ve světle státních intervencí	82
4.1.1 Potvrzení povinností členských států	83
4.1.2 Obsahový rozsah povinností.....	84
4.1.3 Právní základ povinností.....	85
4.2 Vzájemný vztah článků 81 a 82 Smlouvy	85
4.2.1 Souběh článků 81 a 82 Smlouvy.....	85
4.2.2 Dohody mezi podniky a kolektivní dominantní postavení.....	86

4.3 Článek 82 Smlouvy a podniky poskytující služby obecného hospodářského zájmu.....	86
5 Řízení a sankce	90
5.1 Zásady řízení	91
5.1.1 Zásada řádného řízení	91
5.1.2 Zásada právní jistoty	94
5.2 Řízení o zjištění a ukončení protiprávního jednání	94
5.2.1 Subjekty řízení.....	96
5.2.2 Průběh řízení	97
5.3 Formy rozhodnutí.....	106
5.3.1 Opatření předcházející konečnému rozhodnutí.....	107
5.3.2 Konečná rozhodnutí Komise	110
5.4 Sankce a jejich druhy	111
5.4.1 Sankce v rámci správního postihu	111
5.4.2 Sankce v rámci občanskoprávního postihu.....	113
5.5 Přezkum prováděný soudními orgány	113
6 Reforma právních předpisů vztahujících se k aplikaci článků 81 a 82 Smlouvy	116
6.1.1 Základní kámen reformy – Nařízení 1/2003	118

ČÁST II

Právní regulace bilaterálních jednání podniků – dohody mezi podniky	145
I Klasifikace a formy zakázaných kartelových dohod	151
1.1 Formy zakázané spolupráce mezi podniky	151
1.2 Dohody mezi podniky	152
1.3 Rozhodnutí sdružení podniků	154
1.4 Jednání ve vzájemné shodě.....	155
1.5 Pojem jednání ve vzájemné shodě	155
1.6 Projevy a prokazování jednání ve vzájemné shodě.....	158
1.7 Strany zúčastněné na zakázaném kartelovém jednání	159
2 Možnost způsobení škodlivých následků jako podmínka zákazu dohod.....	160
2.1 Způsobilost dohod k ohrožení hospodářské soutěže	160
2.1.1 Určení rozsahu soutěže chráněné článkem 81 Smlouvy	161
2.1.2 Identifikace ohrožení hospodářské soutěže.....	162
2.2 Ovlivnění obchodu mezi členskými státy	170
2.2.1 Obsah pojmu ovlivnění obchodu mezi členskými státy	171
2.2.2 Princip dostatečné míry ovlivnění obchodu mezi členskými státy	172

3 Právní důsledky porušení zákazu kartelových dohod	175
3.1 Princip neplatnosti kartelových dohod – obligatorní právní důsledek porušení zákazu.....	175
3.1.1 Princip neplatnosti dohod na komunitární právní úrovni.....	176
3.1.2 Vnitrostátní právní důsledky neplatnosti dohod	176
3.2 Možnost uložení pokuty – fakultativní právní důsledek porušení zákazu.....	177
4 Individuální a skupinová vynětí ze zákazu kartelových dohod.....	178
4.1 Individuální výjimky	178
4.1.1 Pozitivní podmínky článku 81/3 Smlouvy vztahující se k prospěšnosti kartelových dohod	180
4.1.2 Negativní podmínky článku 81/3 Smlouvy vztahující se k limitům přípustnosti vynětí kartelových dohod	183
4.1.3 Dohled nad dohodami spadajícími pod individuální vynětí.....	186
4.2 Blokové (skupinové) výjimky	188
4.2.1 Blokové výjimky horizontální	189
4.2.2 Blokové výjimky vertikální.....	192
4.2.3 Blokové výjimky specifické	195

ČÁST III

Právní regulace veřejných podpor poskytovaných podnikům členskými státy.....	199
I Pojem a znaky státní podpory	204
1.1 Ekonomická kritéria pro posouzení státní podpory	205
1.1.1 Hospodářská výhoda poskytnutá podniku	206
1.1.2 Formy hospodářské výhody poskytnuté ze státních prostředků.....	209
1.2 Právní kritéria pro posouzení státní podpory.....	215
1.2.1 Původ hospodářské výhody	216
1.2.2 Příjemce hospodářské výhody	218
1.2.3 Posuzování slučitelnosti se společným trhem.....	219
2 Státní podpory slučitelné se společným trhem	224
2.1 Klasifikace podpor slučitelných se společným trhem	224
2.1.1 Podpory slučitelné se společným trhem	225
2.1.2 Podpory podmíněně slučitelné se společným trhem	227
2.1.3 Podpory slučitelné se společným trhem na základě rozhodnutí Rady	249
2.2 Obecné podmínky pro uplatnění vynětí z neslučitelnosti a zákazu dohod.....	250
2.2.1 Časové hledisko – dočasný charakter podpor.....	250
2.2.2 Kauzální a obsahové hledisko – princip subsidiarity a proporcionality	251

3	Kontrola státních podpor z hlediska procesního, sankce a jejich druhy	253
3.1	Některé zásady řízení	254
3.2	Orgány dohledu nad státními podporami	255
3.3	Strany řízení a zúčastněné strany	256
3.4	Druhy řízení.....	257
3.4.1	Kontrolní řízení.....	257
3.4.2	Řízení o povolení podpory	258
3.4.3	Řízení o protiprávních podporách a zneužití podpor	263
3.4.4	Řízení před Radou	265
3.5	Opravné prostředky proti rozhodnutím Komise	265
	Literatura	267
	Cizojazyčná literatura	267
	Komentáře zakládacích smluv	269
	Literatura speciální	270
	Dohody mezi podniky a zneužití dominance.....	270
	Státní podpory	271
	Česká literatura	273
	Internetový přístup	276

ního práva z pohledu jeho aplikace a interpretace Evropským soudním dvorem, rozdělí rovněž Soudem prvního stupně a Komisí, jakožto veřejnoprávní soutěžní regulace jednání podniků, ale i států na společném je vesměs pak vnitřním trhu Evropské unie. Předmětem práce nejsou ovšem převážně soukromoprávní regulace komunitárního práva proti státům, která je jednak citelně mladší, má spíše harmonizační povahu ve vztahu k národním právním regulacím, neboť vychází ze spíše, které odpovídá tomu u veřejnoprávní regulace hospodářské soutěže namá své místo. Předmětem této práce rovněž není právní regulace spojování podniků, která je podstatně mladší a která jako jediná není obsažena ve Smlouvě.

Účelem bylo naopak komplexní zkoumání tohoto veřejného komunitárního práva obsaženého v původně výlučně ve Smlouvě, především pak v jeho hmotnoprávní rovině a judikačním vývoji. Práce přitom měla pojmut některé jeho části souvislosti, především pak obecně právního nio fungování, výkladu a vztahu k vnitrostátním právním řádům jednotlivých členských států Evropské unie. Veřejnoprávně pojmutá hospodářská soutěž se zásadně odvíjí od základního pramene - Smlouvy, jakožto primárního komunitárního práva. Tenž princip „narůstá“ rolle v podstatě „mladší“ právní úprava a regulace spojování soutěžitelů.

V logice Smlouvy ičehospodářského života vstupují do hospodářské soutěže, resp. mohou jí na vnitřním trhu Evropské unie ovlivnit dvě kategorie významných hráčů. První kategorií těchto hráčů představují samotná